

LUTKOVNO
GLEDALIŠČE
LJUBLJANA

SEZONA

2017
/2018

NED GLASIER
EMILY LIM
COMPANY THREE
**VIHAR
V GLAVI**

Gledališka avantura

12+

PREMIERA 24. APRIL 2018

ODER POD ZVEZDAMI LGL

LUTKOVNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

REŽIJA **PRIMOŽ EKART**
PREVOD IN PRIREDBA **PRIMOŽ EKART, ANA DUŠA**
IN SKUPINA VIHAR V GLAVI
DRAMATURGIJA **ANA DUŠA**
SCENOGRAFIJA **DAMIR LEVENTIČ**
KOREOGRAFIJA **SEBASTJAN STARIČ**
KOSTUMOGRAFIJA **MAJA MIRKOVIČ**
OBLIKOVANJE LUČI **IGOR REMETA**
GLASBA **KOALA VOICE**
ASISTENTKI REŽIJE **ANA KOZINA, HELENA ŠUKLJAN**
VIDEO **MARKO MILOHNIČ**

IGRAJO **JAKA BABIČ**
NEŽA DVORŠČAK
MATIC ERŽEN
NACE KOROŠEC
JULITA KROPEC
TILEN LAJEVEC
ANA LOGAR
AJA MARKOVIČ
RONJA MATIJEVEC JERMAN
MAKS MIHAJLOVIČ
JON NAPOTNIK
SERGEJ OSTERC
URŠKA PEČEVNIK
ANA PRIBOŠIČ
ALICA ELA ROGELJ
ALEKSANDRA STAROVEŠKI
SVIT STEFANIJA

VODJA PREDSTAVE **EMIL KOPRIVEC**
SCENSKI MOJSTER IN REKVIZITER **DAVID KRAŠEVEC**
LUČNO VODSTVO **DANILO KORELEC**
SCENSKI TEHNIK **DARKO NEDELJKOVIČ**

POSEBNA ZAHVALA **DR. DAMJANU OSREDKARJU**

JAKA BABIČ

Vihar v glavi je nastal na osnovi gledališkega načrta za predstavo *Brainstorm* avtorjev Neda Glasierja, Emily Lim in trinajstih najstnikov londonske gledališke skupine Company Three. Pri nastanku prvotne produkcije so sodelovali tudi znanstveniki s področja nevroznanosti, ki so ustvarjalcem pomagali iskati odgovore na vprašanja o delovanju najstniških možganov in o tem, zakaj se najstniki obnašajo, kot se: zakaj so vzkipljivi, zakaj se zapirajo v svoje sobe, zakaj ne morejo vzdrževati reda – pa tudi, kako so lahko kreativni v toliko različnih smeri hkrati, od kod jim drznost in kje se skriva njihov neusahljivi vir idej.

Gledališka avantura *Vihar v glavi* si je od originalne predstave izposodila koncept, idejo in znanstveno podstat. Dejansko besedilo je nastajalo sproti, med šestmesečnim gledališkim procesom, v katerem je 17 mladih med 14. in 19. letom pod vodstvom ustvarjalne ekipe raziskovalo svoj odnos do sveta, staršev, vrstnikov in samih sebe. V predstavi se tako originalna predloga prepleta z osebnimi izkušnjami in zgodbami sodelujočih najstnikov. Poleg znanstvenega vpogleda v delovanje možganov se tako pred gledalci razpira tudi miselni in čustveni svet mladih, predvsem v odnosu do staršev, pa tudi svet njihovih želja, pričakovanj, strahov in upanj.

DRAGOCENI
NEMIR
DOC. DR.
DAMJAN
OSREDKAR

Eden očetov nevroznanosti, španski raziskovalec možganov Santiago Ramón y Cajal, dobitnik Nobelove nagrade za medicino leta 1906, je zapisal, da se s starimi ljudmi nima smisla prerekati, ker se ne morejo ničesar novega naučiti, saj so njihovi možgani »okosteneli«. Danes vemo, da to ne drži, saj imajo človeški možgani sposobnosti, da celo življenje tvorijo nove nevrone s procesom nevrogeneze, s čimer se lahko prilagajajo na nove okoliščine v življenju, podobno kot pri drugih živalskih vrstah. Na primer, kanarčki se vsako leto lahko naučijo nove pesmi, ker jih v obdobju parjenja preplavijo hormoni in povzročijo nastanek novih nevronov, ki jim to omogočajo.

Človeški možgani gredo skozi več zelo intenzivnih faz razvoja in gotovo je med njimi tudi obdobje adolescence. Impulzivnost in čustvena nepredvidljivost najstnikov sta tako opevani kot preklinjani, njihova vitalnost pa tako zasmehovana kot zavidana. Možgani najstnikov so drugačni kot možgani povsem odraslih ljudi. Hormoni pubertete prebudijo spolno aktivnost in željo po čustveno nabitih izkušnjah, zaradi česar je tvegano vedenje del odraščanja najstnikov. Kortizol, melatonin in rastni hormon so hormoni, ki se v adolescenci sproščajo drugače kot v odrasli dobi, so delno odgovorni za takšno vedenje. Pri tem sodeluje tudi kronično pomanjkanje spanja. Najstniki v resnici potrebujejo več spanja kot odrasli, a so njihovi cikli spanja in budnosti pogosto iztirjeni.

Prefrontalni korteks je predel možganov, ki je pomemben za racionalno odločanje. Povezan je s številnimi drugimi deli možganov in sodeluje pri tehtanju možnosti, presojanju, prilagajanju čustvenih odzivov in brzdanju impulzivnosti. V razvoju možganov se živčni končiči nevronov ovijajo z mielinom, ki pospeši prevajanje impulzov, a prefrontalni korteks je med zadnjimi, ki doživi to spremembo in v času adolescence še ni povsem »zrel«. Zato racionalne odločitve niso tisto, po čemer adolescenca slovi, vendar to najstnikom omogoča, da nabirajo dragocene nove izkušnje, ki si jih sicer ne bi nikoli upali doživeti.

Tudi povezava prefrontalnega korteksa z amigdalo, ki je odgovorna za čustven odziv na dogajanje, še ni povsem zrela, zato ni neobičajno, da najstniki narobe razberejo čustva in, na primer, starševsko zaskrbljenost razumejo kot njihovo razočaranje. Prav tako je tudi jedro po imenu accumbens, ki je soodgovorno za motivacijo in občutek zadovoljstva ter nagrajenosti, drugačno kot pri majhnih otrocih ali odraslih, zaradi česar se najstniški možgani hitreje vnemejo za tiste aktivnosti, ki obljublajo večje nagrade.

V obdobju adolescence se tudi pospešeno izgubljajo živčne celice, ki jih možgani ne potrebujejo več, saj gredo možgani skozi nekakšno spomladansko čiščenje in se znebijo vseh odvečnih povezav. Zato je obdobje adolescence obdobje, v katerem se je modro ukvarjati s pisanjem poezije, učenjem jezika, matematiko ali športom in na sploh možgane spodbujati k temu, da delajo to, v čemer so najboljši, učenju.

Če ne drži, da se s starimi ne gre prerekati, ne drži niti to, da najstnikov ni vredno poslušati. Čeprav njihovi možgani še niso povsem zreli in prepuščajo rezgetanje divjih konj, ki jim divjajo v genih, je adolescenca tudi obdobje, v katerem se dogajajo lepe in edinstvene stvari, ki nam jih izdajajo nebrzdani možgani najstnikov v vsej svoji prvinskosti.

NEŽA DVORŠČAK

JULITA KROPEC

PISMO
VIHARJU
PRIMOŽ
EKART

Moje drage mulke in mulci iz Viharja,

kaj naj vam rečem drugega kot *rad vas imam* ...

(Samo mimogrede: pisati pa še vedno ne znam na tak način kot vi. Še zmeraj sem stara šola. Včasih sem pregledoval pogovore v naši messenger skupini in in se čudil svojim sporočilom, ki so med vašimi fonetičnimi, z emoji in s poslovenjeno angleščino prestreljenimi zapisi izgledala kot nekakšni arhaični spomeniki časom, ko so učiteljice slovenščine lahko še mirno spale na puhastih oblakih samozadovoljstva. Čudim se, da učiteljice danes ne hodijo naokrog kot zombiji, na robu živčnega zloma, s podočnjaki do zanikanega roditelja. Ampak to vse skupaj v bistvu sploh ni pomembno.)

Pri vas sem videl veliko drugih, pomembnejših stvari. Videl sem, kako ste se v teh šestih mesecih odprli, kako ste se udomačili na odru, kako z lahkoto delate stvari, za katere se je zdelo, da jih boste s težavo.

Videl sem, kako ste postali samozavestni, kako z občutljivostjo in humorjem osvajate prostor gledališča.

Videl sem, kako ste radovedni, kako ste ustvarjalni.

Bil sem zraven, ko ste postali polnoletni, na odru in v življenju.

Opazoval sem vas, ko ste se sami borili in si izborili, da bi ostali v predstavi, čeprav je že kazalo, da boste morali nehati.

Bil sem zraven, ko ste delili svoja razmišljanja, spoznanja, čustva, svoje skrivnosti. Stvari, ki ste jih povedali ali napisali, so se me globoko dotaknile, ne zgolj z vsebino, pač pa tudi z iskrenostjo, odprtostjo, neposrednostjo.

Bil sem tam, ko ste na vaje prihajali z veseljem in radovednostjo, pa tudi žalostni, jezni, zmedeni. Bili ste smešni in otročji in razposajeni in duhoviti, pa tudi leni in zaspani. Čutil sem strast, s katero ste na vajah delali. Tam sem bil, ko ste prihajali na vaje, čeprav ste imeli teste in spraševanja in treninge in dejavnosti in zaskrbljene starše in prijatelje, ki jih zanemarjate, in nekateri že celo zaresno delo. Prihajali ste na vaje iz Celja, Škofje Loke, Jesenic.

Ne vem, če se bom še kdaj v svojem profesionalnem življenju počutil tako počaščenega, da se sredi zime mulc pelje z vlakom sedemdeset kilometrov v eno smer samo zato, da bi bil na vaji za predstavo, ki jo želimo narediti.

In ne vem, a se bom še kdaj počutil tako odgovornega, da bi to vaša strast do gledališča pripeljal do nečesa, kar bi vam, igralkam in igralcem, in mulkam in mulcem, ki vas bodo gledali, nekaj pomenilo.

Za šest mesecev sem postal vaš nadomestni *fotr*. Dostikrat sem se vsaj tako počutil, ko sem na vajah tulil, da vam bom zaplenil telefone, če ne boste nehali buljit v ekrane. Ja, počutil sem se tako kot doma, s svojo mulko in mulcem.

Na nek način se je tudi zato začela ta naša skupna pustolovoščina. Ker sem fotr dveh najstnikov. Zazdelo se mi je, da bi lahko bolje začutil, kaj doživljata onadva, in bolje razumel, zakaj to doživljata, če bi z gledališko predstavo raziskoval, kaj se dogaja v najstniških možganih – in zakaj se to dogaja.

In tako sem dobil vas. Pogovarjali smo se, igrali smo se, improvizirali, ogromno ste pisali. Mogoče sem z vami ujel več lepih trenutkov, kot jih zadnje čase ujamejo vaši starši, se več pogovarjal z vami, kot imajo priložnost oni, izvedel več o vas, kot ta hip lahko izvejo oni.

In na ta način sem vzpostavil dialog tudi s svojim mulko in mulcem. Vi ste bili onadva in ste mi povedali več, kot bi mi onadva, in jaz sem bil vaši starši in poslušali ste me bolj kot bi svoje starše.

Vzpostavili smo dialog. Začutili smo se. Razumeli smo se. Povezali smo se. Noro!

Vse to smo prenesli v našo predstavo. Zame je to več kot dovolj. To delo, druženje z vami, ustvarjanje je bilo čista zabava, milina, lahkotnost, užitek.

A se spomnite, ko sem vam na eni od začetnih vaj govoril o tem, da imate privilegij in da bi v Ameriki za delo s profesionalci, z Ano, Sebastjanom, mano, plačali veliko denarja?

To je sicer res, ampak še nekaj je bolj res. Delo z vami je bil privilegij zame, za vse nas. Privilegij, ki je neprecenljiv. Hvala vam.

In rd vs mam. Pa še kakšen emoji za povrh.

Primož

TILEN LAJEVEČ

ANA LOGAR

AJA MARKOVIČ

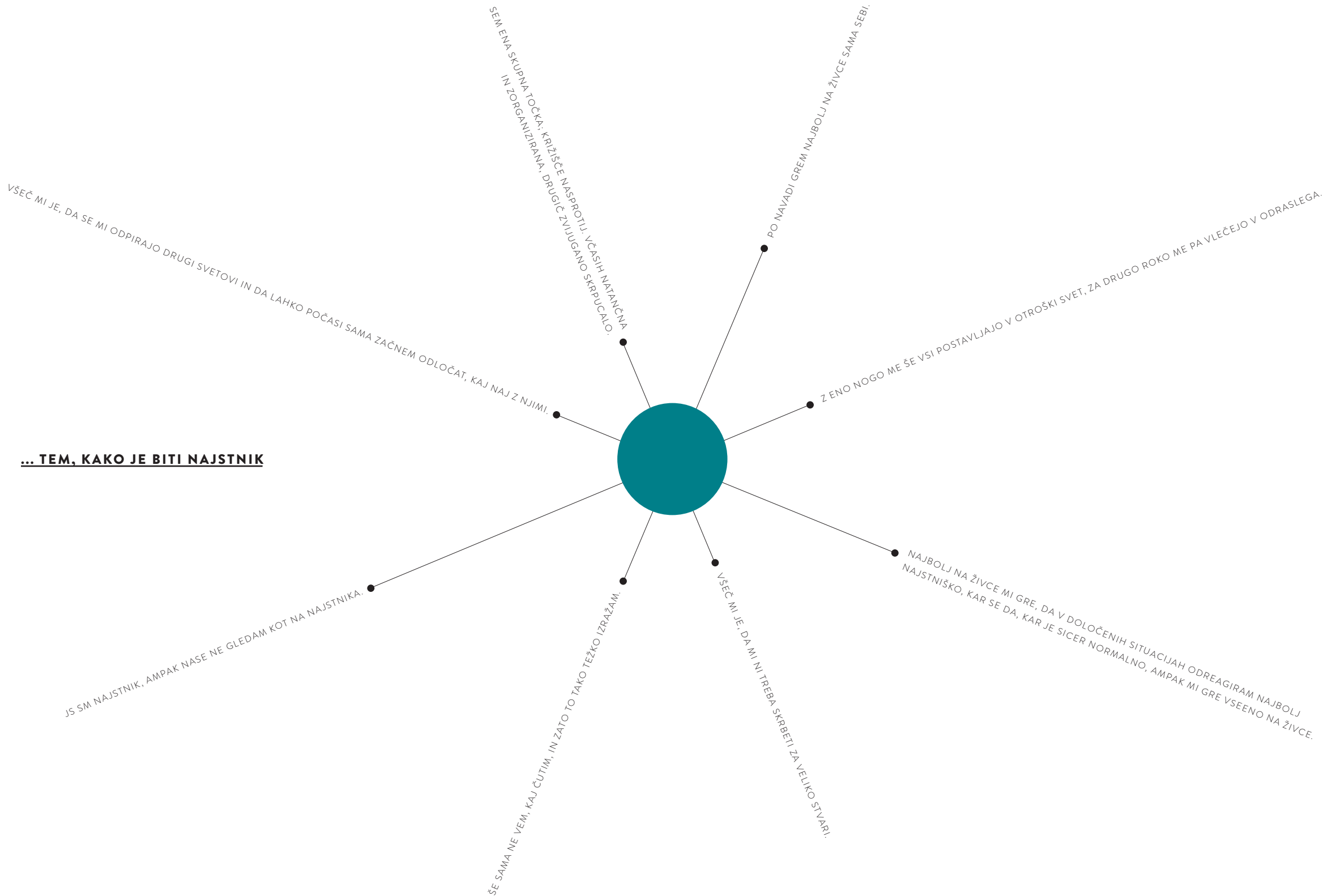
***DON'T MAKE
A DRAMA OF
YOUR DRAMA***

IGRALCI PREDSTAVE O ... *

• * POGLAVJA **IGRALCI PREDSTAVE O ...**,
IGRALCI PREDSTAVE V IGRI ASOCIACIJ
IN **IZ PISEM STARŠEM** SO NASTALA
IZ MATERIALA, KI SMO GA PRIDOBIVALI MED
PROCESOM PREDSTAVE Z NAMENOM PISANJA
GLEDALIŠKEGA BESEDILA.

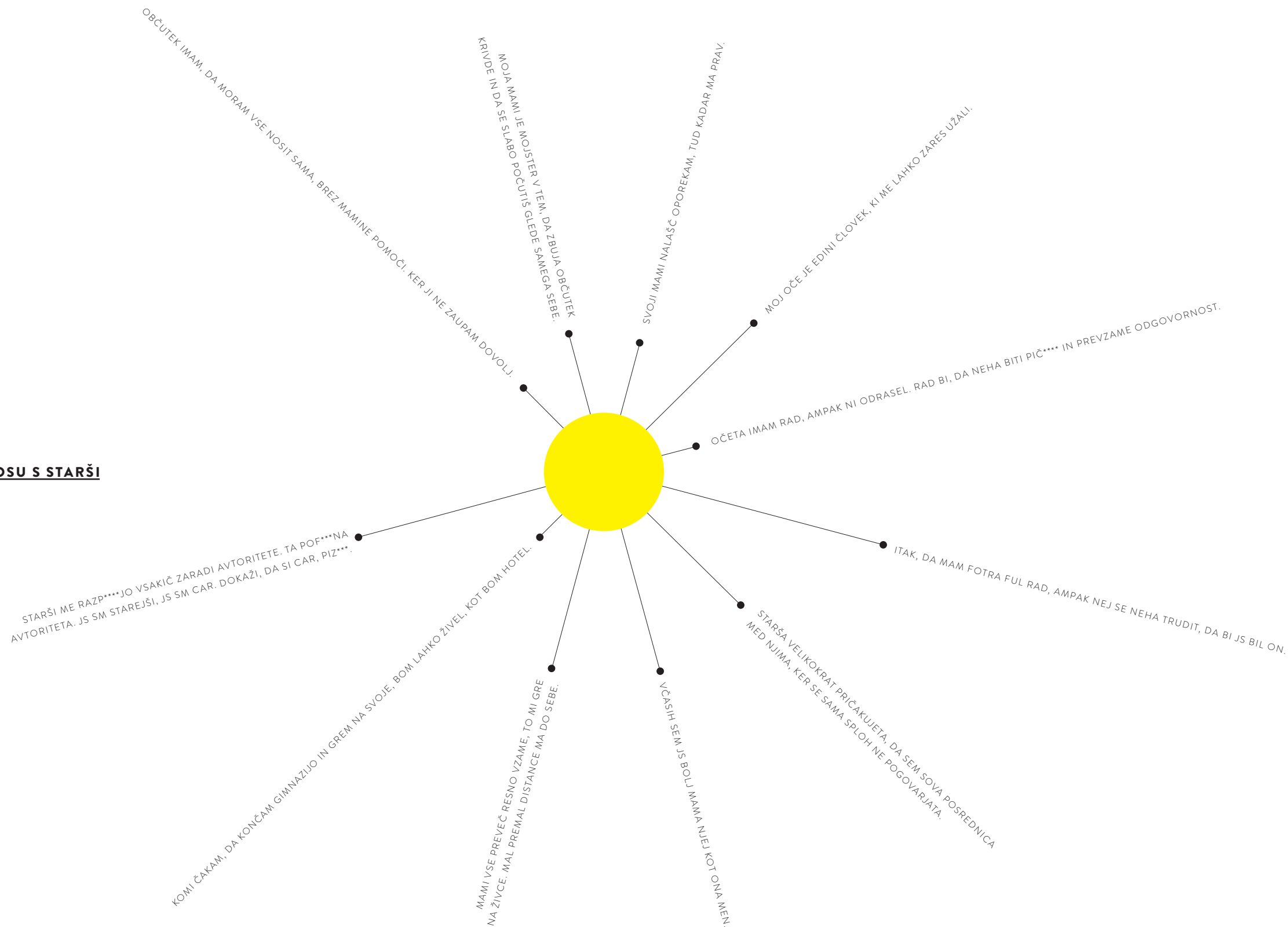

... TEM, KAKO JE BITI NAJSTNIK

... ODNOSU S STARŠI

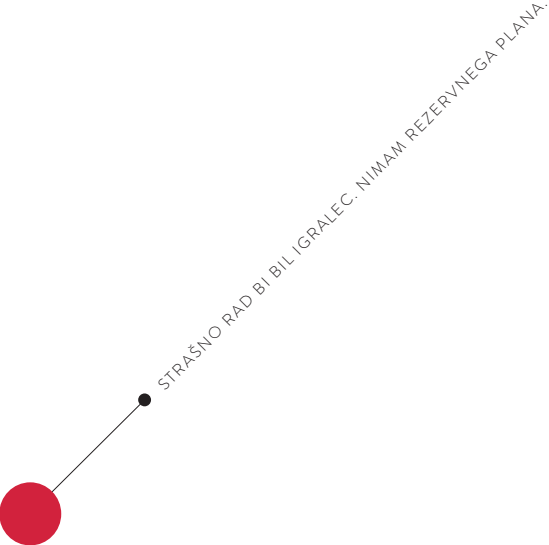

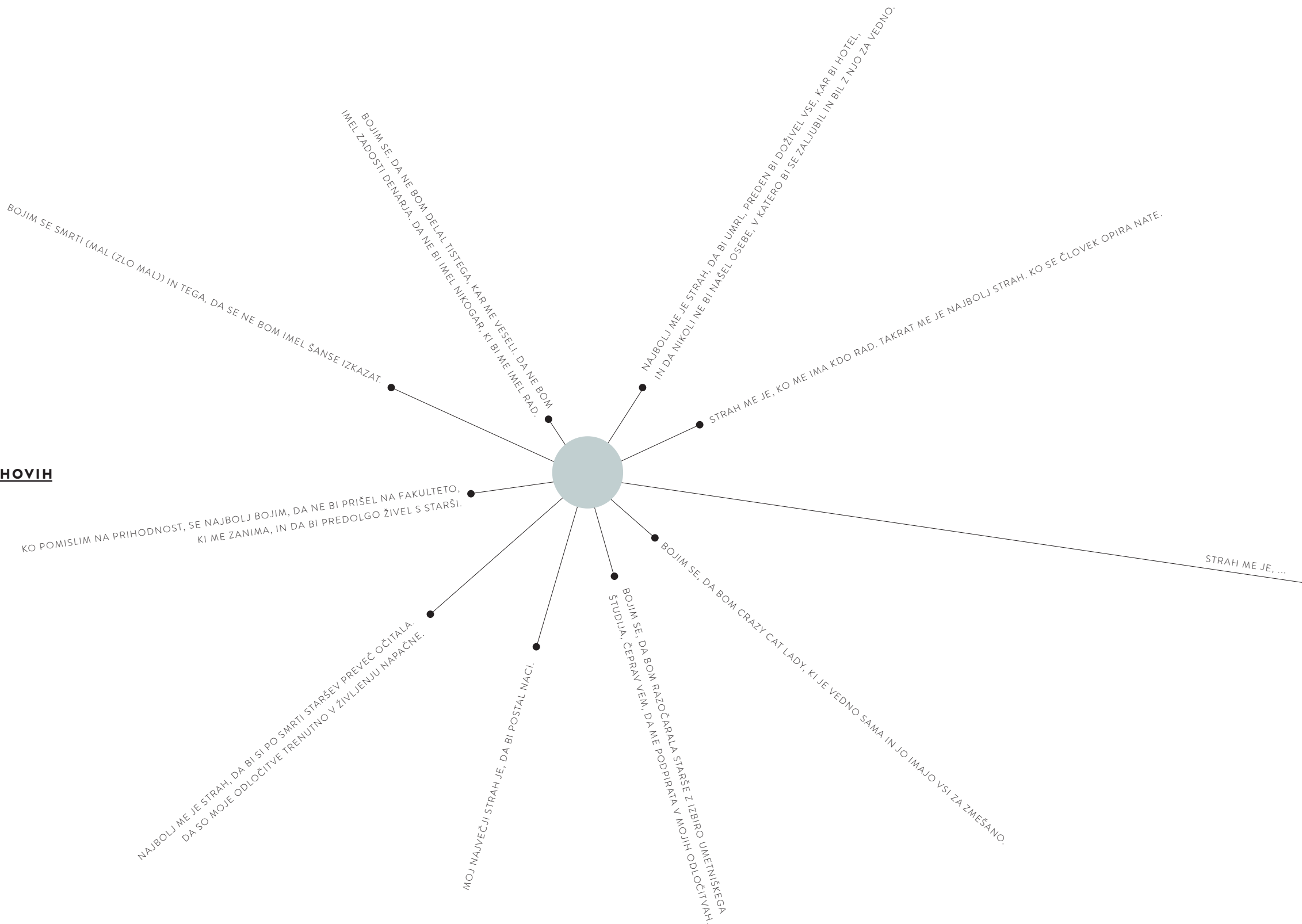

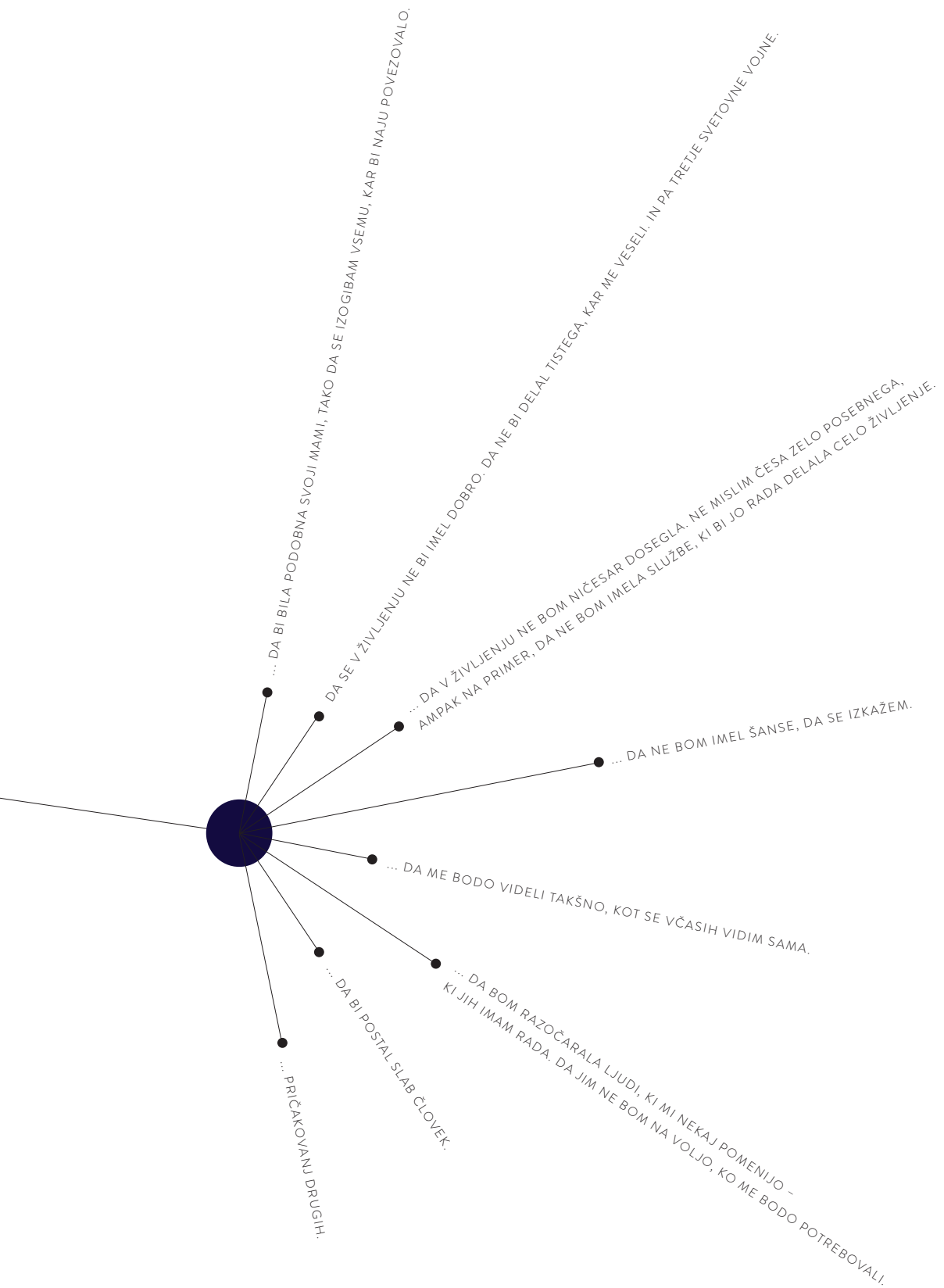
ANA PRIBOŠIČ

... PRIHODNOSTI

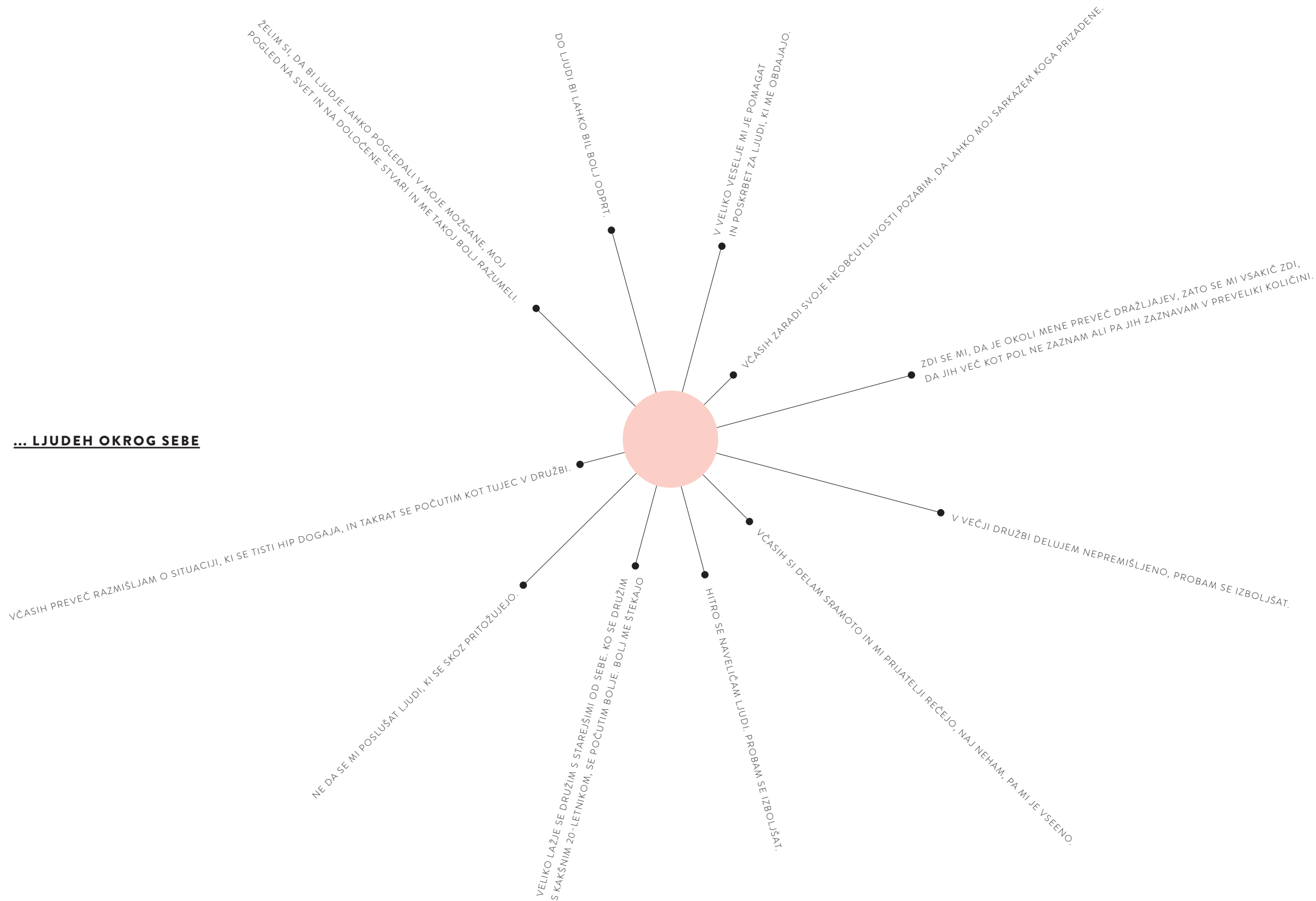

... O STRAHOVIH

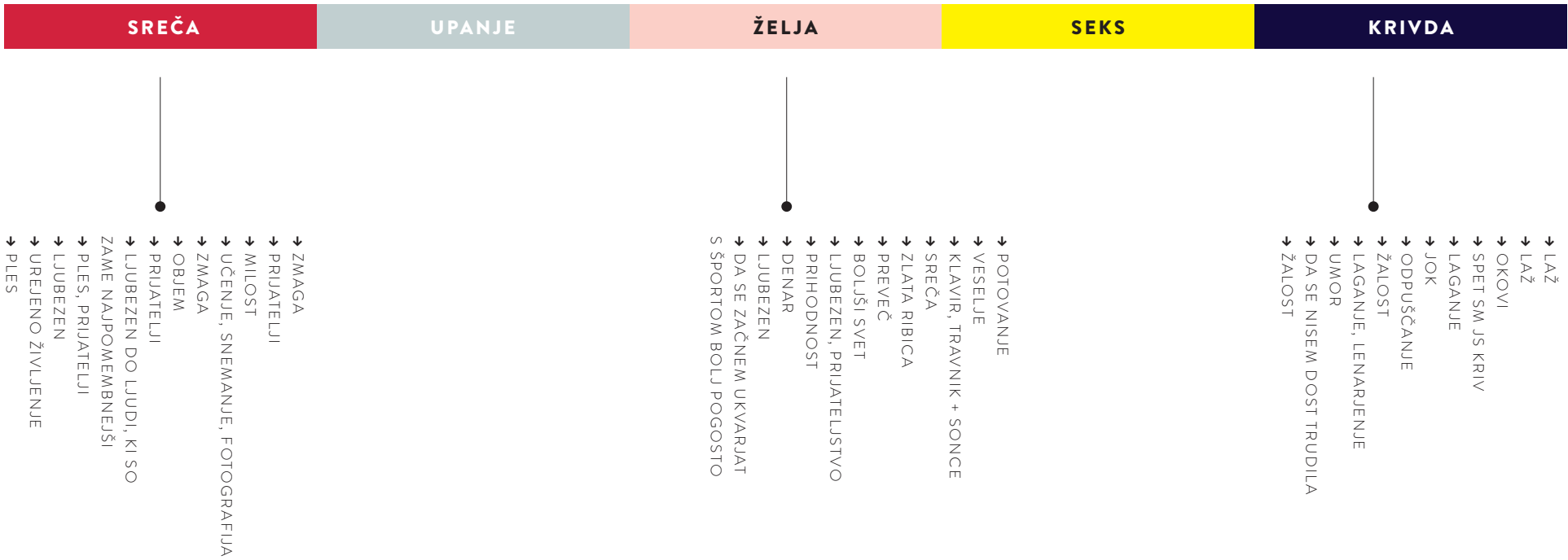

... LJUDEH OKROG SEBE

**IGRALCI PREDSTAVE
V IGRI ASOCIACIJ**

IZ PISEM STARŠEM

AMPAK HVALA TI ZA TO, MISLIM, DA SI ME NAUČILA ŽIVET SAMA S SABO. IN ČIST NČ TO NI SLABO. AMPAK DEJ SI PROSM, PROSM VZEM ČAS ZASE, NE SE TOK GNAT IN NE RAZMIŠLJAT O TEM, KAKO SE ČAS IZTEKA.

KLJUB VSEM KRITIKAM BI VSEENO RAD, DA VEŠ, DA TE CENIM. CENIM, DA SI VEDNO ZA ŠALO, CENIM, DA ME NE BUDIŠ V JUTRIH PO ZABAVI, DA POKLEPETAŠ Z MANO, KO SEM ZA TO. [...] JEZI ME, DA TI TEGA NE POVEM, DA TI TEGA NE ZNAM POVEDATI IN DA MISLIŠ, DA TE ZARADI TEGA NIMAM RAD. KER TE IMAM RAD. ZELO.

HOTU SM VAMA SAM POVEDAT, DA STA FAJN. AMPAK COME ON. [...] SKOZ MI GOVORITA, DA SEM DOVOLJ STAR, DA SE LAHKO SAM SPOMNIM, DA POSPRAVIM KUHNO, SOBO, KOPALNICO ... AMPAK KO PA PRIDE DO STVARI, ZA KATERE BI PA MOGOČE RES BIL DOVOLJ STAR, PA NISEM DOVOLJ, PO VAJINEM MNENJU. PA TO SO TAKE RES MALENKOSTI. MISLIM, ZA ČEZ VIKEND GREŠTA NA VIKEND PA VAJU PROSIM, ČE LAHKO OSTANEM DOMA. IN VIDVA: »UF, JA, BOVA PREMISLNA. NAČELOMA NE«. [...] ZAKAJ VIDVA NE BI NARDILA MAL DRUGAČ? DA BI SE MOGOČE NEHALA OBNAŠAT, KOT DA MAM 5 LET IN BOM ZAŽGAL STANOVANJE, ČE BOM SAM. POVEJ MI, V ČEM SE NAJINA DEJANJA RAZLIKUJEJO, DA SO TVOJA, KI SO PO MOJEM MNENJU IZ ISTEGA TESTA KOT MOJA, UPRAVIČENA, MOJA PA KAZNOVANA. NI FER. MOJA MAMA SI, ZATO BI RADA VEDELA. NOČEM TE PRIZADET, AMPAK HKRATI TUDI JAZ NOČEM BIT TARČA TEGA. POVEJ MI, Z BESEDAMI, KI BODO ZA SABO NOSILE RESNIČNA DEJANJA, KER IZ SEMEN, KI MI JIH SEJEŠ, ZDAJ RASTE DRUGA SORTA KORUZE. KOT SEM ŽE REKEL, RAD TE IMAM, SAMO NA TAK ČUDEN IN SMEŠEN NAČIN, KI GA ŠE SAM NE RAZUMEM. DRUGAČE SI PA ŠE KR KUL MAMA.

RAD BI TI POVEDAL, DA SEM DOSTI STAR, DA KONSTRUIRAM SVOJA MIŠLJENJA IN DA NAJDEM SVOJ NAČIN, DA UREDIM ZADEVE. SPOŠTUJEM TVOJO POMOČ, A JE ŽE DOLGO NE POTREBUJEM. [...] VELIKO BI MI POMENILO, ČE BI MI PUSTILA ŽIVETI SVOJE ŽIVLJENJE. PROSIM, DA MI TUDI NEHAŠ PISAT OPRAVIČILA ZA ŠPORT, ČE SMRKAM ALI IMAM RANO. NISEM TAKO OBČUTLJIV. POLEG TEGA VES ČAS RAZLAGAŠ O SVOJEM ZDRAVSTVENEM STANJU, KI ME NITI NE ZANIMA, ČE NI TAKO HUDO, DA RABIŠ VZET DOPUST. RADA BI VAMA REKLA, DA VAJU MAM RADA, KER VEM, DA VAMA TEGA SKOR NIKOL NE POVEM. VERJETNO ZATO, KER MI JE MAL NERODN. [...] AMPAK VELIKRAT MAM DNEVE, K BI RADA BLA

SAMO SAMA S SABO, KER MI JE TKO PAČ KUL. UPAM, DA MI NE ZAMERTA PREVEČ, KER RES CENIM VSE TRENUTKE, KI JIH V DNEVU PREŽIVIMO SKUPI. TI MI POMENIŠ OGROMNO IN VELIKO STVARI TI TUDI LAHKO ZAUPAM. [...] RAD BI POVEDAL, DA VČASIH NE OPAZIM, KAKO RADA ME IMAŠ IN DA MI HOČEŠ SAMO DOBRO. ZA TE STVARI SEM TI ZELO HVALEŽEN. ODRAŠČAM IN VČASIH IMAM SLAB DAN, A VSEENO TE IMAM ZELO RAD. VEŠ, KAJ MI JE V NAJINEM ODNOSU RES GLUPO: POMANJKANJE ZAUPANJA. NE GOVORIM LE O ZAUPANJU, KOT PRIDI DOMOV TAKRAT IN TAKRAT, AMPAK O TEM, DA MI NE DOVOLIŠ POMAGAT TEBI ALI MAMI, MISLEČ, DA BOM VSE ZAFRKNIL. [...] RES TE SPOŠTUJEM IN OBČUDUJEM ZARADI TVOJE VZTRAJNOSTI IN UPAM, DA BOM TUDI JAZ KDAJ TAK, VENDAR PROSIM TE, DOVOLI MI POMAGAT, SAJ ZNAM. [...] MORAŠ PA VEDETI, DA TE IMAM NESKONČNO RAD IN TE NE BI ZAMENJAL ZA NIČ NA SVETU. RAD BI, DA VEŠ, DA BOM ŽE NAJDU FAKS ZAME. K SE ZADNJE ČASE SEKIRAŠ, AMPAK TEGA NOČEŠ POKAZAT. OPROSTI, KER TI NISEM KUPU NČ BOLJŠEGA ZA ROJSTNI DAN KOT ČOKOLADO – RES NISEM VEDU, KAJ SI ŽELIŠ. RAD BI TI REKU, DA TE IMAM RAD IN DA SI NAJBOLJŠA MAMA NA SVETU. – PA NA ŽIVCE MI GRE, KO PRIDEŠ DOMOV IN SE ENO URO POGOVARJAŠ PO TELEFONU. PROSIM NEHEJ. AMPAK TUDI JAZ IMAM SVOJE SKRBI. SKRBI ME, DA V ŽIVLJENJU NE BOM NIČESAR DOSEGLA, IN MISLIM, DA TA SKRB IZHAJA RAVNO IZ NAŠE DRUŽINE. VSI V NAŠI DRUŽINI STE TOLIKO NAREDILI IN DOSEGLI IN STRAH ME JE, DA MENI NE BO RATALO. STRAH ME JE, DA BI BILA »DRUŽINSKI NEUSPEH«, DA BI BILA NEKAJ, NA KAR VIDVA NE BI MOGLA BITI TAKO PONOSNA, KOT SEM JAZ NA VAJU. – VEM, DA STA PONOSNA NAME, SAJ MI TO TUDI VSAK DAN ZNOVA POVESTA, AMPAK TA STRAH OSTAJA. – RADA BI, DA TO VESTA IN DA ME RAZUMETA. – RADA VAJU IMAM! VČASIH SEM NESRAMNA, NIMAM ČASA ZA POGOVOR S TABO IN TE HITRO SKENSLAM. RAZDRAŽENO ODGOVARJAM, DA SE NE MOREM ZDAJ POGOVARJAT, DA NIMAM ČASA. TVOJO PRIJAZNOST GLADKO ODPRAVIM, KER ZDAJ DELAM DRUGE STVARI. PREPRIČANA SEM, DA VEŠ, DA TE IMAM KLJUB TEMU ZELO RADA. VSEENO BI SE TI RADA OPRAVIČILA. RADA BI, DA SE ČIM MANJ KREGAMO IN SE VEČ POGOVARJAMO, ŠE POSEBEJ S TABO, ATI. MOJ GLAVNI CILJ PA JE, DA VAJU V PRIHODNOSTI NAREDIM PONOSNA. UPAM, DA MI USPE. RADA VAJU IMAM. RADA VAJU IMAM. NESKONČNO RADA.

IZDAJATELJ **LUTKOVNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA**

ZANJ **UROŠ KORENČAN**, DIREKTOR

UMETNIŠKA VODJA **AJDA ROOSS**

SEZONA **2017/2018**

UREDнице **ANA DUŠA, ANA KOZINA, HELENA ŠUKLJAN**

LEKTURA **METKA DAMJAN**

FOTOGRAFIJE **MATEJ POVŠE**

OBLIKOVANJE **AJDA SCHMIDT**

NA PAPIRIH **GORIČANE SORA PRESS CREAM 120 G/M²**

UPORABLJENE ČRKOVNE VRSTE **BRANDON** (HANNES VON DÖHREN), **SENTINEL** (HOEFLE&CO)

TISK **TISK ŽNIDARIČ**

NAKLADA **1.000 IZVODOV**

LJUBLJANA, APRIL 2018

LUTKOVNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

KREKOV TRG 1, 1000 LJUBLJANA

T 01 300 09 82 / 080 20 04

E BLAGAJNA@LGL.SI

WWW.LGL.SI

SPLETNA PRODAJA VSTOPNIC

LGL.MOJEKARTE.SI

70 LET

LUTKOVNO
GLEDALIŠČE
LJUBLJANA